

Gällivare kommun
Barn-, Utbildning- och Kulturnämnden

Plan mot diskriminering
och
kränkande behandling i förskolan
Likabehandlingsplan

***Pedagogisk omsorg i
Gällivare***

***Gällivare kommun
2015***

Innehållsförteckning

SÅ HÄR HAR VI ARBETAT FRAM PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING/LIKABEHANDLINGSPLAN PÅ PEDAGOGISK OMSORG I GÄLLIVARE.....	3
ÖVERGRIPANDE POLICY	4
Vision	4
REDOVISNING AV HUR DE TIDIGARE PLANERADE ÅTGÄRDERNA HAR GENOMFÖRTS.....	5
KARTLÄGGNING OCH NULÄGESANALYS.....	6
ANALYS AV RESULTATET AV KARTLÄGGNINGEN SAMT IDENTIFIERA RISKER	8
MÅL	8
PLANERADE FRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE INSATSER UNDER ÅRET	9
ÖVRIGA ÅTGÄRDER SOM PLANERAS UNDER ÅRET	9
RUTIN FÖR DIREKTA ÅTGÄRDER vid kännedom om trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling	10
RUTIN VID DIREKTA ÅTGÄRDER vid kännedom om att vuxen diskriminerar, trakasserar eller kränker barn	11
BARNENS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER.....	12
KOMPETENSUTVECKLINGSPLAN	13
KOMMUNIKATIONSPLAN	14
UPPFÖLJNING AV PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING I FÖRSKOLAN OCH REDOVISNING AV GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER	15
TRIVSELREGLER OCH DESS KONSEKVENSER PÅ PEDAGOGISK OMSORG	15
RESURSER OCH STÖD.....	16
KONTAKTPERSONER/ORGANISATIONER.....	17
Ur Läroplanen för förskolan, ”Lpfö98/2010”:	18
Ur Skollag Kap.6:.....	18
Ur diskrimineringslag 1 Kap.1§:	19
Ur Barnkonventionen	21

SÅ HÄR HAR VI ARBETAT FRAM PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING/LIKABEHANDLINGSPLAN PÅ PEDAGOISK OMSORG I GÄLLIVARE

Hösten 2014 fick personalen i pedagogisk omsorg kompetenshöjning i arbetet med att främja likabehandling och arbeta mot diskriminering och kränkande behandling utifrån lagarna; Diskrimineringslagen 2 kap. 5 § (2008:567), Skollagen 6 kap 9 § (2010:800) samt läroplan för förskolan (SKOLFS 1998:16).

Förskolechefen hade tagit fram en tidsplan för arbetet med att ta fram en likabehandlingsplan samt tillika plan mot diskriminering och kränkande behandling. Förskolecheferna hade tidigare utifrån styrdokumentet tagit fram en modell baserad på övriga förskolors och pedagogisk omsorgs planer. Förskolechefen och personalen gick igenom den tillsammans.

Personalen har sedan tillsammans med barnen och föräldrarna arbetat med kartläggning och nulägesanalys. Föräldrarna fick en enkät att svara på och barnen fick ett frågeformulär som de med sina föräldrar har besvarat. Personalen gjorde även tillsammans med barnen trygghetsvandringar i den gemensamma lokalen (kallad Lapphärberget eller "kyrkis") och i sin hemmiljö.

Trivselregler har tagits fram av barn och personal tillsammans.

Enkätsvaren sammanställdes och analyserades av personal och förskolechefen, sedan satte man upp mål och insatser för arbetet för att främja likabehandling. Personal och förskolechef har även arbetat med kompetensutvecklings- samt kommunikationsplanen i dokumentet.

Föräldrarna har sedan fått lämna synpunkter på dokumentet.

ÖVERGRIPANDE POLICY

På pedagogisk omsorg ska alla, oberoende av social bakgrund, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, ges möjlighet att växa i livet, såväl kunskapsmässigt som socialt.

Ledning och personal ser allvarligt på och tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och kränkande behandling.

I förskolan/ped omsorg råder:

- absolut förbud för personal att kränka, trakassera och diskriminera barn
- handlingsplikt - förskolan/ped omsorg måste utreda och få stopp på trakasserier och kränkande behandling av barn
- krav på insatser för att främja barnens lika rättigheter och möjligheter
- krav på åtgärder för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Barn-, utbildning- och kulturnämnden har antagit en gemensam vision som gäller alla verksamhetsområden - förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, fritidshem, grundskola samt särskola.

Vision

Alla barn/elever ska bli vinnare i sitt eget liv

REDOVISNING AV HUR DE TIDIGARE PLANERADE ÅTGÄRDERNA HAR GENOMFÖRTS

Vi har inte genomfört någon utvärdering av tidigare planerade åtgärder då den tidigare planen (efter skolinspektionens inspektion) inte helt var i linje med gällande lagstiftning.

Nästa utvärdering kommer att genomföras mars 2015.

Ped omsorg i Gällivare har med barnen och i samverkan med föräldrarna arbetat mot diskriminering och kränkande behandling samt att främja lika behandling.

KARTLÄGGNING OCH NULÄGESANALYS

Kartläggning av barnens trygghet och om de anser att det förekommer diskriminering, trakasserier eller kränkningar i verksamheten har genomförts hos pedagogisk omsorg.

- *Planerade samtal och undersökningar*

Personalen på pedagogisk omsorg har hösten/vintern 2014 gjort en kartläggning och nulägesanalys av verksamheten.

Föräldrar och barn har bl a svarat på frågor kopplat till verksamheten.

Var en bra svarsfrekvens i föräldraenkäten.

Föräldraenkäten visar:

- Att barnen tycker om att gå till pedagogisk omsorg och trivs där.
- Barnen blir bra bemött av personalen i pedagogisk omsorg,
- Barnen blir bra bemött av övriga barn i pedagogisk omsorg,
- Barnen är trygga i pedagogisk omsorg.
- Barnen bemöter även övriga barn på ett bra sätt.

Barnens synpunkter visar:

- Finns många delar som gör barnen glad på pedagogisk omsorg; kompisar, att få leka med andra barn, fröknarna, bra mat, jag får uppmärksamhet samt att busa och göra halsband.
- Det är roligt att vara "på kyrkis", lekrummet, i lekhuset, ute och inne hos "dagmamman", åka pulka, cykla, ute samt i lekparken.
- Finns hos barn upplevelser som känns mindre bra; när kompisar slutat, när det uppstår bråk, när någon skriker eller bråkar, när någon knuffar mig, när någon är dum, just när mamma lämnar mig till dagmamma (men det går fort över) samt när någon nyp, sparkas eller slåss.

- *Språkbruk*

I nuläget finns ingen jargong bland barn, föräldrar och personal som vissa barn kan uppleva som nedsättande och/eller respektlöst. Om en sådan situation uppstår tar personalen tag i detta direkt och i samverkan med föräldrarna.

- *Attityder och värderingar*

Personalens arbetar kontinuerligt förebyggande med attityder, värdegrund och konfliktlösning med barnen. Man uppmuntrar och stödjer barnens delaktighet i och inflytande över verksamheten samt stödjer barnen i att ta ansvar för sina handlingar i vardagliga situationer. Alla barn ska ges möjlighet att uttrycka sin uppfattning om vad som är meningsfullt och roligt i pedagogisk omsorg, oavsett

ålder, kön, social och kulturell bakgrund. Personalen arbetar förebyggande genom bl a;

- Att erbjuda barnen en trygg vistelse på pedagogisk omsorg,
- Att barnen inte lämnas utan uppsikt under dagen. Personal är hela tiden nära och med barnen, inne, ute, på Lapphärberget.
- Att när/om något händer (konflikt, missförstånd) tar personalen tag i det direkt och hjälper/handleder barnen till att prata och reda ut det inträffade. Samt informerar föräldrarna. Ju tidigare barnen får redskap att själva lära sig att bearbeta och lösa olika sociala situationer ju bättre rustade blir de för sin framtid.
- Att genom ett demokratiskt arbetssätt lära barnen att visa solidaritet och respekt för varandra.
- Att använda de regler som vuxna och barn tillsammans beslutat om.

- *Tillgänglighet*

Kartläggningen (genom enkäter och trygghetsvandringar/samtal hos pedagogisk omsorg) av barnens miljö (inom- och utomhus) visar att det överlag hos barnen finns en upplevelse av trygghet i pedagogisk omsorg. Framkommer från barnen några otrygga platser:

- Finns hos barn upplevelser att det är läskigt att vara där det är mycket mygg, lite läskigt i skogen samt att gå över järnvägsövergången till och från "kyrkis".
- Ett barn säger att den blir rädd när vägarna är dåligt plogade och man måste gå på vägen där bilarna kör.

- *Mat*

Alla barn hos pedagogisk omsorg kan äta maten oavsett till exempel allergi eller religion.

- *Utflykter, fester och andra aktiviteter*

Alla barn kan delta i utflykter och aktiviteter oavsett kön, religion eller funktionsnedsättning.

ANALYS AV RESULTATET AV KARTLÄGGNINGEN SAMT IDENTIFIERA RISKER

Analysen av resultatet visar på några områden som pedagogisk omsorg måste arbeta med:

- Relationer och normer för samvaron i barngruppen/barngrupperna. Finns negativa upplevelser (rädsla, ledsamhet, ilska) hos enskilda barn när det uppstår bråk, när någon skriker, knuffar, nyp, sparkas eller slåss.
- Finns hos barn upplevelser att det är läskigt att gå över järnvägsövergången till och från "kyrkis".
- Ett barn säger att den blir rädd när vägarna är dåligt plogade och man måste gå på vägen där bilarna kör.

Finns plaster utomhus som utifrån barnens upplevelse (trottoar och järnvägsövergång) känns otrygga att vistas vid eller passera. Detta bör pedagogisk omsorg i sitt arbete tillsammans med barnen lyfta så att de får en trygg förståelse av de platserna och inte behöver känna rädsla eller otrygghet.

Att arbeta med relationer och normer för samvaron är ett arbete som alltid är pågående i pedagogisk omsorg. Hos enskilda barn i pedagogisk omsorg finns viss upplevelse av rädsla, ledsamhet och ilska när något barn skriker eller bråkar, någonting som man måste arbeta mer med under året.

MÅL

För år (2015) har pedagogisk omsorg satt upp följande mål:

- Att barnen i pedagogisk omsorg ska känna sig trygg vid promenader på trottoarer/vägar och vid järnvägsövergången.
- Att det skapas ett tryggt och demokratiskt klimat i barngrupperna hos pedagogisk omsorg så att enskilda barn inte ska känna rädsla, ledsamhet och ilska i verksamheten.
- Att barnen hos pedagogisk omsorg visar respekt och solidaritet för varandra.
- Att barnen lär sig att säga stopp till händelser de inte tycker om samt att de även lär sig respektera när någon annan säger stopp.

PLANERADE FRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE INSATSER UNDER ÅRET

<i>Insats</i>	<i>Ansvarig</i>	<i>När</i>
<i>Med M Jobba med alla med barnen - stärka, uppmärksamhet, stärka barnen att säga stopp + delge föräldrar hur man jobbar.</i>		
<i>Arbeta med/samtala järnvägsöver- gång och trottoar/väg</i>	<i>Personal</i>	<i>Under året + när man är ute.</i>
<i>Arbete med relationer, Värdegrund, trygghet - enskilt och grupp</i>	<i>Personal</i>	<i>Hela tiden under året</i>

ÖVRIGA ÅTGÄRDER SOM PLANERAS UNDER ÅRET

*Eventuella trakasserier och kränkande behandling som uppmärksammas på
förskolan åtgärdas enligt modellen "Direkta åtgärder" se sidorna 10-11*

RUTIN FÖR DIREKTA ÅTGÄRDER vid kännedom om trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling

- *Förskolechefen informeras enligt Skollagen (2010:800) 6 kap. 10 §*
- *Utredning/åtgärd görs av den förskollärare, barnskötare eller annan personal som får kännedom om kränkningen (Gällivare kommuns stöddokument/"blå" blankett).*
- *Om det är annan personal än avdelningspersonalen som har gjort utredningen informerar denna till barnet/barnens berörda avdelningspersonal.*
- *Vårdnadshavare informeras - i ett akut skede kan förskolan behöva agera innan vårdnadshavare informeras.*
- *Vid varje enskilt fall bör en bedömning göras av hur allvarlig kränkningen. Förskolan behöver också överväga om det finns anledning att göra en anmälan till socialtjänsten.*
- *Åtgärder ska grundas på utredningen av vad som skett i det enskilda fallet och skall riktas till såväl det barn som blivit utsatt som till den/de som utövat kränkningen.*
- *Vid behov kan förskolechefen lämna ett uppdrag till Elevhälsan för rådgivning och handledning i ärendet angående den som blivit kränkt och den som utövat kränkningen.*
- *Åtgärderna skall följas upp/utvärderas av berörd personal (blå blankett).*
- *Använd tolk om det finns behov hos barn och vårdnadshavare.*
- *Rapportering till huvudmannen, enligt Skollagen (2010:800) 6 kap. 10 §*

RUTIN VID DIREKTA ÅTGÄRDER vid kännedom om att vuxen diskriminerar, trakasserar eller kränker barn

- *Barnet, vårdnadshavare, förskollärare, barnskötare eller/och annan personal talar med sin avdelningspersonal och förskolechef.*
- *Förskolechef ansvarar för utredning.*
- *Vårdnadshavare informeras.*
- *Vid behov tar förskolechef hjälp av till exempel Elevhälsan.*
- *Förskolechef ansvarar för upprättande av utredning/åtgärd Gällivare kommuns stöddokument/"blå" blankett.*
- *Förskolechefen lämnar ett uppdrag till Elevhälsan för rådgivning och handledning i ärendet angående den som blivit kränkt och den som utövat kränkningen.*
- *Förskolechef ansvarar för att åtgärderna följs upp och utvärderas.*
- *Förskolechefen arbetar parallellt med den personal som har utfört kränkningen enligt reglementet som gäller för personal.*
- *Använd tolk om det finns behov hos barn och vårdnadshavare.*
- *Rapportering till huvudmannen, enligt Skollagen (2010:800) 6 kap. 9 §*

BARNENS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Att varje barn:

får inflytande över vilka trivselsregler som skall gälla samt tar ansvar, i stigande ålder och utveckling, över att följa dem

utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter de demokratiska principerna, barns rättigheter och skyldigheter, genom att få delta i olika former av beslut

tar ett personligt ansvar, i stigande ålder och utveckling, för sin lärmiljö i förskolan

har rätt till en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

har rätt till att varje personal förverkligar FN:s barnkonvention om barns rättigheter, se bilaga

har rätt till att varje personal tillsammans med barnen på förskolan arbetar aktivt med främjande och förebyggande arbete med barnens rättigheter och möjligheter - även kallat likabehandlingsarbete

får vara delaktig i att utforma förskolans aktiviteter och påverka sitt eget handlingsutrymme, detta ger positiva effekter på barnens syn på förskolan och gynnar det sociala klimatet

oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder har rätt till lika stort inflytande och utrymme i verksamheten

som tillfälligt eller varaktigt behöver mera stöd och stimulans än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar så att de utvecklas så långt som möjligt

KOMPETENSUTVECKLINGSPLAN

INNEHÅLL	RIKTAD TILL	OMFATTAR	NÄR
<i>Inskolning av nya barn och arbete med grupprocessen för att få trygga barn i ped omsorg,</i>	<i>Alla barn på ped omsorg</i>	<i>Under inskolningsperioden med nya barn och löpande med hela barngruppen under hela året</i>	<i>När nya barn börjar på ped omsorg samt under läsåret</i>
<i>Upprätta trivselregler för ped omsorg</i>	<i>Alla barn och all personal på ped omsorg</i>	<i>En gång per år med uppföljning</i>	<i>Höst/vinter 2014</i>
<i>Kompetenshöjning av arbete mot diskriminering och kränkande behandling:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Om lag, blå spåret,</i> ○ <i>Bokläsning</i> 	<i>All personal på ped omsorg</i>	<i>Återkommande</i>	<i>Hösten 2014</i>
<i>Kompetenshöjning "blå spåret"</i>	<i>All personal på ped omsorg</i>	<i>Återkommande</i>	<i>Hösten 2014</i>

KOMMUNIKATIONSPLAN

Målgrupp	Informationsstrategi	Ansvarig	Ansvarig
		Förskole- chef	Personal
Barn	<i>Genomgång av verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling på samlingarna/mötena med barnen. Barnen engageras i det främjande och förebyggande arbetet. Praktiska arbeten kring planen under läsåret och vid behov.</i>		X
Nya barn	<i>Genomgång av verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling under inskolningen.</i>		X
Personal	<i>Genomgång av verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling på personalkonferensen i början av varje termin. Samtliga i personalen ska erhålla ett ex av verksamhetens plan.</i>	X	
Nyanställd personal inkl långtidsvikarier	<i>Genomgång av verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling i samband med introduktion. Ett ex av planen ges till personalen.</i>	X	
Föräldrar	<i>Föräldrar erhåller information och ett ex av planen i samband med inskolning eller samtal gällande barnet.</i>		X

UPPFÖLJNING AV PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING I FÖRSKOLAN OCH REDOVISNING AV GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER

En plan upprättas årligen, nästa gång blir mars 2016. Inför arbetet görs en ny kartläggning, nulägesanalys och förslag på åtgärder arbetas fram.

TRIVSELREGLER OCH DESS KONSEKVENSER PÅ PEDAGOGISK OMSORG

- **Leka med alla - inte systematiskt utesluta någon,**
- **Hjälpa varandra- bry sig om sig själv och sina kompisar, visa respekt till och för varandra,**
- **Snälla med varandra, att inte bråka, slå, knuffa eller göra varandra illa,**
- **Kramas om kompisen vill och tillåter det,**
- **Trösta om någon är ledsen**
- **Kunna säga förlåt när man känner att man menar det - att det är ärligt menat,**
- **Inte skrika inomhus**
- **Kunna vänta på varandra i matbordet vid mat och fika, barnen vill ha matro, lugna samtal vid matsituationen,**

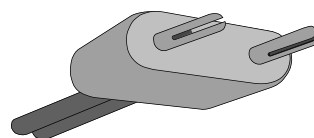
RESURSER OCH STÖD

Huvudmannen har det yttersta ansvaret för likabehandlingsarbetet och ska försäkra sig om att förskolorna har nödvändiga resurser för att kunna bedriva likabehandlingsarbetet. Huvudmannen kan uppmärksamma och rikta särskilda resurser till förskolor/ped omsorg där det finns problem. På så sätt kan huvudmannen utgöra ett stöd i likabehandlingsarbetet.

De resurser och stöd som för förskolan och pedagogisk omsorg att bedriva likabehandlingsarbetet är;

- Elevhälsan
- BVC
- SPSM
- Kvalitetsutvecklaren
- Ledningsgruppen
- Kompetensutveckling för personalen

KONTAKTPERSONER/ORGANISATIONER

Barn- och elevombudet, "BEO" <i>www.skolinspektionen.se/BEO/</i>	08-586 080 00
BRIS vuxentelefon om barn <i>www.bris.se</i>	077-150 50 50
Diskrimineringsmannen, "DO" <i>www.do.se</i> <i>e-post: do@do.se</i>	08-120 20 700
Rädda barnen <i>www.rb.se</i>	08-698 90 00
Rädda barnens föräldratelefon- Anonyma föräldrar	020-786 786
Skolverket <i>www.skolverket.se</i>	08-527 332 00
HBT-jouren <i>måndagar, onsdagar och söndagar kl. 19.00-22.00</i>	0771-66 67 68
RFSL Nord	070-55 33 202

Ur Läroplanen för förskolan, ”Lpfö98/2010”:

Förståelse och medmänsklighet

Förskolan ska ta till vara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs. Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas.

Saklighet och allsidighet

Förskolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Varje barn ska ges möjlighet att bilda sig egna uppfattningar och göra val utifrån de egna förutsättningarna. Delaktighet och tilltro till den egna förmågan ska på så vis grundläggas och växa. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna lämna sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Alla som verkar i förskolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dessa värden. Vuxnas sätt att bemöta flickor och pojkar liksom de krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma flickors och pojkars uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska motverka traditionella könsmonster och könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Ur Skollag Kap.6:

Åtgärder mot kränkande behandling

Ändamål och tillämpningsområde

1 § Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Ur diskrimineringslag 1 Kap.1§:

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens ändamål

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Ur Skolverkets allmänna råd, 2012:

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Bilaga 1. Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i de allmänna råden och är bland annat hämtade från diskrimineringslagen, skollagen och propositionen Ett starkare skydd mot diskriminering (prop. 2007/08:95).

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna diskrimineringsgrunderna.

De sju diskrimineringsgrunderna är

kön,

könsöverskridande

identitet eller uttryck,

etnisk tillhörighet,

religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder,

sexuell läggning

ålder

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad indirekt diskriminering. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet likabehandling menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon

diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Med diskrimineringsgrunden könsöverskridande identitet eller uttryck menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med funktionshinder menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med sexuell läggning menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med kränkande behandling menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med elev avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med barn menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter. I diskrimineringslagen används begreppet utbildningsanordnare men i den här skriften används begreppet huvudman oavsett vilken lagstiftning det rör sig om.

Ur Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, antogs 1989. Tanken med konventionen är att skapa ett samhälle som respekterar barnen i alla sammanhang. Konventionen ska också stärka barns roll både i familjen och i samhället i stort. Kapitel 6 i skollagen,

Åtgärder mot kränkande behandling, grundar sig bland annat på barnkonventionens artikel 2, 3, 6, 12, 19 och 28. Dessa artiklar är därmed särskilt relevanta för likabehandlingsarbetet.

Artikel 2: *Alla barn har lika värde och lika rättigheter. Inget barn ska diskrimineras. Det innebär bland annat att barn inte får diskrimineras på grund av exempelvis härkomst, funktionsnedsättning eller religion. Vidare får barn inte diskrimineras i förhållande till vuxna eller andra barn.*

Artikel 3: *Barnets bästa ska komma i främsta rummet, i alla situationer där åtgärderna på något sätt påverkar barn. Det gäller till exempel barnets utbildning, välfärd och hälsa.*

Artikel 6: *Handlar om att skapa en miljö för barnet som ger bästa tänkbara möjligheter till överlevnad och utveckling.*

Artikel 12: *Handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller barnet.*

Artikel 19: *Alla barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, utnyttjande och vanvård när de är i föräldrarnas, andra vårdnadshavares eller annan persons vård. Samhället ska ha olika sociala program för att ge barnet och den som har hand om barnet stöd, liksom på andra sätt arbeta förebyggande.*

Artikel 28: *Alla länder som skrivit under barnkonventionen ska verka för ordning i skolan, utan att kränka barn och elevers värdighet.*

Ur DO:s material ”Lika rättigheter i förskolan” - handledning
Likabehandlingshjulet

